

Debat: Nycirkus-uddannelse har stort potentiale

debat@altinget.dk 5. september 2017

(Foto: /ritzau/Jacob Ehrbahn)

DEBAT: Nycirkus-uddannelsen skal have sin bevilling forlænget – og sin status ændret fra forsøgsuddannelse til blivende. Ellers vil vi som samfund spille det økonomiske, publikumsmæssige og æstetiske potentiale, kunstformen rummer, skriver 12 kulturaktører.

Historier fra kunsten og kulturens verden handler ofte om de alvorlige udfordringer, som både udøvere og den givne branches repræsentanter står over for.

Det drejer sig ofte om digitaliseringen, der i større eller mindre grad har reduceret en række væsentlige indtægtskilder. For mange er svigtende publikumstal en fortløbende udfordring. Og endelig sker det også, at tiderne simpelthen skifter, hvormed en given kunstform ganske enkelt ikke længere er så vedkommende, som den var engang.

Tænk, hvis der fandtes en kunstform, der både økonomisk, publikumsmæssigt og æstetisk kunne udgøre den positive modfortælling til alle de nedslående historier.

Det gør der: Nycirkus. Det er stadig en relativt ny scenekunstform på dansk grund, men den er ved at vinde solidt fodfæste.

Stor efterspørgsel – især blandt de unge

I sæsonen 2015-2016 var næsten hver tiende scenekunstforestilling i Danmark nycirkus.

Forestillingerne tiltrak over 135.000 publikummer, svarende til knap fem procent af alle teaterpublikummer i sæsonen. Særligt de unge under 25 år er blevet grebet af nycirkus, og omtrent en ud af ti unge teatergængere så en nycirkusforestilling – mod blot en ud af tyve, der så en ballet- eller danseforestilling.

I perioden fra 2014-2016 har 5.000 elever og 400 lærere endvidere modtaget nycirkus-undervisning, takket være 18 forskellige kommuner, der har sat nycirkus på dagsordenen med projektet 'Nycirkus på skoleskemaet'.

I Aarhus har cirkustræning gennem en årrække været brugt som inklusionsaktivitet i socialt belastede områder, og i Odense – hvor børnecirkusforeningen Cirkus Flik Flak har haft til huse i mange år – åbnede der i 2016 et produktions hus for professionelle nycirkuskompagnier.

Et altafgørende parameter for den voksende danske nycirkussucces skal findes i det faktum, at vi

Bilag 3 / Eksperthøring Nycirkusuddannelsen

siden 2014 har haft en dedikeret nycirkus-uddannelse i kraft af AMoC – Akademiet for Moderne Cirkus, som er placeret i regi af AFUK.

I 2018 udløber bevillingen til uddannelsen imidlertid. Hvis ikke den bliver fornyet, risikerer vi som samfund at gå glip af et stort, ulmende nycirkuspotentiale.

Katalysator for kulturen og oplevelsesøkonomien

Kigger vi på andre lande, der har satset på nycirkus i højere grad, end vi har herhjemme, får vi et tydeligt indblik i, hvor stor en katalysator nycirkus kan være for kulturen og oplevelsesøkonomien. Canadiske Cirque du Soleil sætter den globale nycirkusstandard, og efterspørgslen på forestillingerne er enorm. Ikke mindre end 40 millioner mennesker har set en Cirque du Soleil-forestilling, og virksomheden bag er verdens største producent af scenekunstforestillinger. Således er Cirque du Soleil også blandt Canadas største eksportvarer.

Vi behøver dog ikke krydse Atlanten for at finde glørværdig inspiration på denne front – faktisk kan vi nøjes med Øresund. I Sverige har Cirkus Cirkör nemlig også opbygget et sandt nycirkusimperium i løbet af de forgangne to årtier.

Med 30 fastansatte og 200 freelancere tilknyttet står Cirkus Cirkör bag forestillinger, der opføres over hele verden og indtil nu er blevet set af mere end 2 millioner mennesker. Desuden har 400.000 svenske børn modtaget nycirkus-undervisning i regi af Cirkus Cirkör, og den årlige omsætning ligger i omegnen af 30 millioner danske kroner.

I Danmark har vi særdeles gode forudsætninger for at gøre canadierne og svenskerne kunsten efter. Også selv om vi aktuelt halter en smule bagefter.

Det vigtigste, vi kan gøre, er netop at fastholde og videreudvikle et uddannelsesmiljø, som kan udgøre en dynamo for etableringen af en egentlig branche inden for de kommende 5-10 år. Ideelt set ved at integrere uddannelsen på Den Danske Scenekunstscole, hvilket vil gøre det lettere at skabe frugtbare og innovative samarbejder med andre af scenekunstens discipliner.

94 procent af britiske dimittender er i arbejde

På teatrene er efterspørgslen efter dimittenderne allerede stor. Hvert andet teater vurderer, at behovet for nycirkusartister kun vil stige. Nycirkus-uddannelsen i London har en opløftende statistik: Hele 94% af de færdiguddannede lever af at være artister tre år efter deres dimission. Det store potentiale i nycirkus skal naturligvis ikke blot afkodes rent økonomisk. En vigtig del af forklaringen ligger netop i, at nycirkus som kunstform er progressiv, moderne og med både æstetisk og social kant. Nycirkus har en demokratisk ånd og således en vilje til at udtrykke sig om og forholde sig til sin samtid på en måde, som traditionelt cirkus aldrig har villet eller kunnet. Samtidig er nycirkus dragende, fordi det kombinerer den klassiske fascination af, hvad det er menneskeligt muligt at udtrykke med sin krop, med en hypermoderne æstetik. Nycirkus er, kort sagt, fremtidens scenekunstform. Den har bevist sig selv både økonomisk, publikumsmæssigt og æstetisk. Og derfor bør den belønnes med et uddannelsesmiljø af højeste, internationale kvalitet.

Afsendere:

Michael Eigtved, lektor, Institut for Kunst og kulturvidenskab, Københavns Universitet

Hans Christian Gimbel, tidligere leder af Republique

Martin Lyngbo, instruktør og tidligere teaterdirektør, Mungo Park

Lena Brostrøm, formand Dansk Artist Forbund, DAF

Dorthe Vincentzen, Dansk Artist Forbund

Kitte Wagner, direktør Malmø Stadsteater, tidligere direktør Nørrebro Teater

Louise Kaare Jakobsen, Københavns Internationale Teater

Kiit Johnson, koreograf og leder af X-act

Søren Møller, landsformand, DGI

Knud Foldschack, advokat og bestyrelsesformand for AMoC

AnneSophie Bergmann Steen, rektor, AMoC

Christian Have, indehaver, Have Kommunikation